

شهر بانو

شنبه
۱۰ خرداد ۱۴۰۰
شماره ۳۳۹۸

(۴)

عکس: مرضیه میرزاد | شهرآرا

خرده روایت هایی از حضور در تنها مرکز ترک اعتیاد اجباری بانوان در خراسان رضوی

ما فقط برای مرگ خوبیم، خاله جان!

از دریچه مستطیل شکل در فلزی، درون محوطه پیداست. اینجا جایی است که زنان آن سال ها پیش قید زنانگی خود را می زنند و این روزها تنها با ته مانده لطافتی که برایشان باقی مانده روزها را یکی پس از دیگری می گذرانند. بیشترشان برای فرار از رنجی ناخواسته به آتش و دود پناه می برند، غافل از اینکه رنج را پایانی نیست. حال، سیه چرده شده اند. انگار که دوده های سال ها اعتیاد هر بار لایه سیاه رنگی روی پوستشان کشیده است. نقطه اشتراکشان صدای زمخت و نگاه های بی روحی است که می بینیم. این جماعت از نظر خودشان دیگر چیزی برای باختن ندارند. مدت هاست که از سوی آشنا و غریبه طرد شده و به نقطه ای رسیده اند که دیگر برای هیچ کس مهم نیستند. حتی دیگر خودشان هم برای خودشان تره خرد نمی کنند و تا پیش از اینکه به این چهار دیواری پا بگذارند، سراسر اولویت و اهمیت زندگی شان به همان چند گرم مواد مخدری ختم می شد که از نان شب برایشان واجب تر بود. در این گزارش، خرده روایت هایی از زنان، مادران و دخترانی می خوانید که در کمپ ترک اعتیاد اجباری بانوان مشهد سعی می کنند خود را از گرداب اعتیاد رها کنند. این کمپ به عنوان تنها مرکز ماده ۱۶ بانوان در استان فعالیت می کند و مراکز دیگر مانند مغنیه و اقدسیه به صورت موقت خدمت رسانی می کنند. مراکز ماده ۱۵ مربوط به مصرف کنندگانی است که با اختیار خود و با وجود خانواده ای حمایتگر اقدام به ترک می کنند، اما افرادی که سر و کارشان به مراکز ماده ۱۶ می افتد، با اختیار خود قادر به ترک نمی شوند. به همین دلیل قانون در این زمینه وارد می شود. دادگستری، نیروی انتظامی، شهرداری، بهزیستی و سازمان فنی و حرفه ای جزو کمیته رسیدگی به معتادان متجاهر هستند.

سعیده آل ابراهیم

➤ اشتغال زایی در کنار آموزش مهارت

این مرکز، ظرفیت نگهداری از ۲۵۰ زن مصرف کننده را دارد که در حال حاضر ۲۴۰ نفر در آن روزگار سپری می کنند. کسانی که وارد این مرکز می شوند دست کم ۳ ماه و حداکثر یک سال در آن می مانند که البته تعیین زمان به نظر کارشناسی گروه درمان و مقام قضایی بستگی دارد. همه خدماتی که در این مرکز ارائه می شود رایگان است و حتی در زمینه اشتغال زایی برای این مددجویان نیز فعالیت می شود. اکنون ۶۰ نفر از زنان این کمپ بیرون از اینجاسر کار می روند و به حساب خود حقوق دریافت می کنند. البته حقوق آن ها پیش مدیران کمپ امانت می ماند و به این ترتیب، برای تهیه مواد و وسوسه نمی شوند. ضمن اینکه در کنار تجربه کار در بیرون از محیط کمپ، به آن ها مهارت هایی مانند «نه» گفتن هم آموزش داده می شود تا به افرادی سازنده و قابل قبول برای جامعه تبدیل شوند.

➤ جایی در خانواده ندارند

آفتاب خودش را روی آسفالت محوطه پهن کرده

➤ ما فقط برای مرگ خوبیم!

۲ سوله بزرگ با تخت های دوفره برای گروه سنی ۱۸ تا ۳۵ و دیگری برای سنین ۳۵ تا ۶۰ سال وجود دارد. نزدیک ظهر، حیاط کمپ شلوغ تر می شود. پیرزنی را می بینم که چهره اش حتی در بیرون از اینجا هم از چند فرسختی داد می زند که اعتیاد وجودش را تسخیر کرده است. لاغر اندام است و چروک های روی پوستش به شیارهایی عمیق تبدیل شده است. یکی از زنان دیگر با سیگارش سیگار پیرزن را روشن می کند. ملوک اعتیادش را با بیماری توجیه می کند. «۳۰ سال است که گرفتارم خاله جان. دیگر ۷۰ سالی دارم. بین آخر عمری عاقبتم به کجا رسیده است. پدر بچه هایم فوت کرده بود و خودم آن ها را بزرگ کردم. همیشه به بچه هایم گفتم که من چشم امیدم به شماست. یکی از آن ها معتاد شده بود. خودم تحویلش دادم و گفتم شما مانند من نشوید. اگر با این سن و سال از اینجا بروم، زندگی به من نمی ماند. ما دیگر فقط برای مرگ خوبیم خاله جان!»

است. محیط زنانه است، اما انگار بیشترشان حوصله و رمقی برای آراستگی و آرایش خود ندارند. روسری را کج و کوله سر کرده اند یا شال انداخته اند. میان آن ها زنانی هم هستند که هنوز به لطافت زنانه شان امید دارند، پشت چشم هایشان سرمه می کشند یا رژ لب می زنند. بعضی در لاک خود فرو می روند و در گوشه ای از حیاط کز می کنند، اما برخی دیگر دورهم می نشینند و با دهان هایی بی دندان با هم بگویند می کنند.

بانوانی که در این کمپ نگهداری می شوند مصرف کنندگان متجاهری هستند که خانواده و جا و مکان ندارند یا اینکه خانواده دارند، اما از سوی آن ها طرد می شوند. معمولاً آن ها تخریب زیادی را تجربه می کنند به این معنا که یکی دو دهه یا بیشتر در منجلاب اعتیاد به سر می برده اند. بیشتر آن ها بعد از مدتی کارتن خواب شده و یکی از شب ها و روز هایی که در کوچه و خیابان، پاتوق و ... به قول خودشان «متاع» مصرف می کرده اند، به این مکان منتقل می شوند.

کمپ ترک اعتیاد اجباری بانوان خراسان رضوی ظرفیت نگهداری از ۲۵۰ زن مصرف کننده را دارد که در حال حاضر ۲۴۰ نفر در آن روزگار سپری می کنند. کسانی که وارد این مرکز می شوند دست کم ۳ ماه و حداکثر یک سال در آن می مانند